

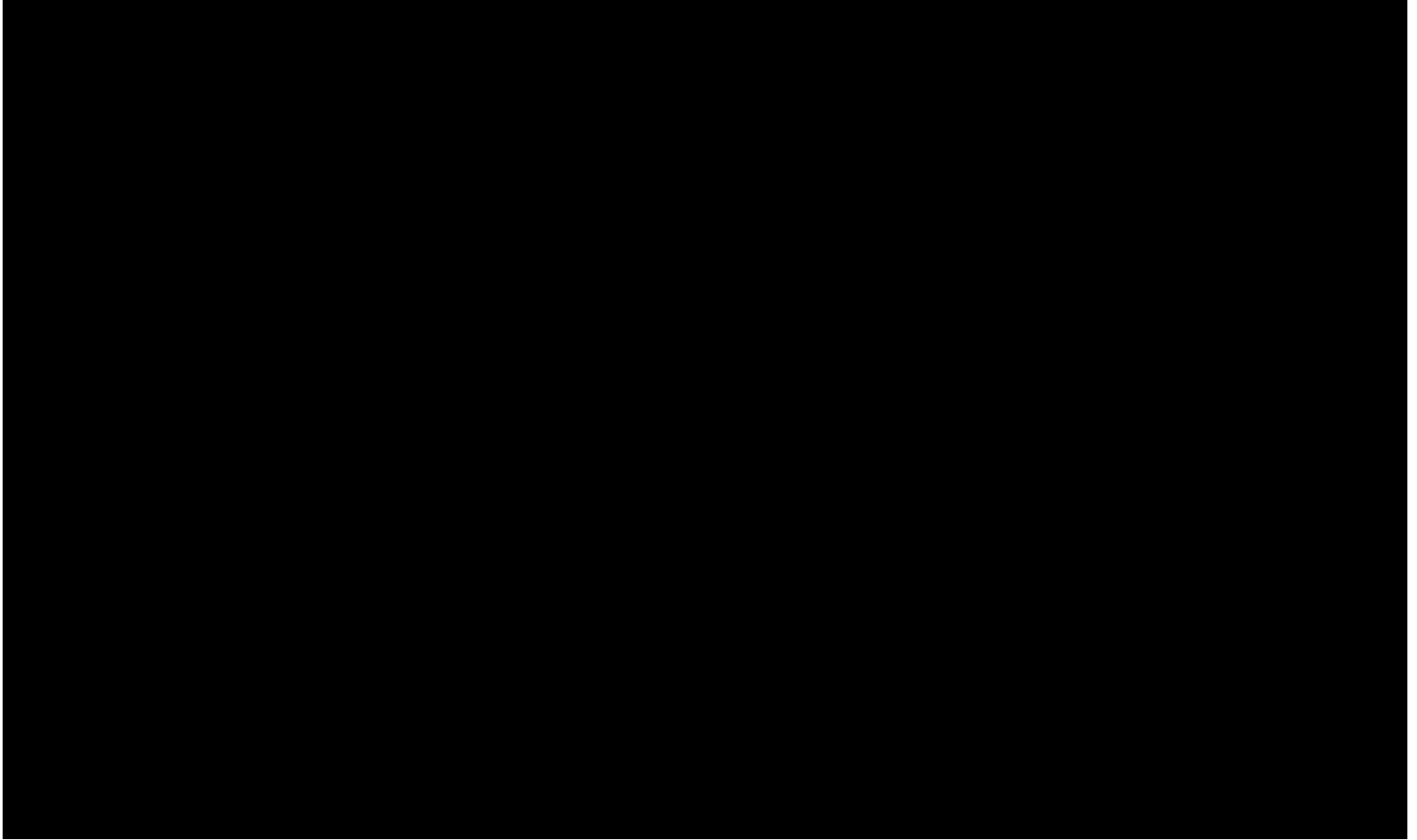
**T.C. ULAŞTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĞI**

AMATÖR DENİZCİ EĞİTİM DOKÜMANI

3

***Göz o ki; ufkun ötesini göre,
Akıl o ki; başa geleceği bile...***

FİNİKE LİMAN BAŞKANLIĞI

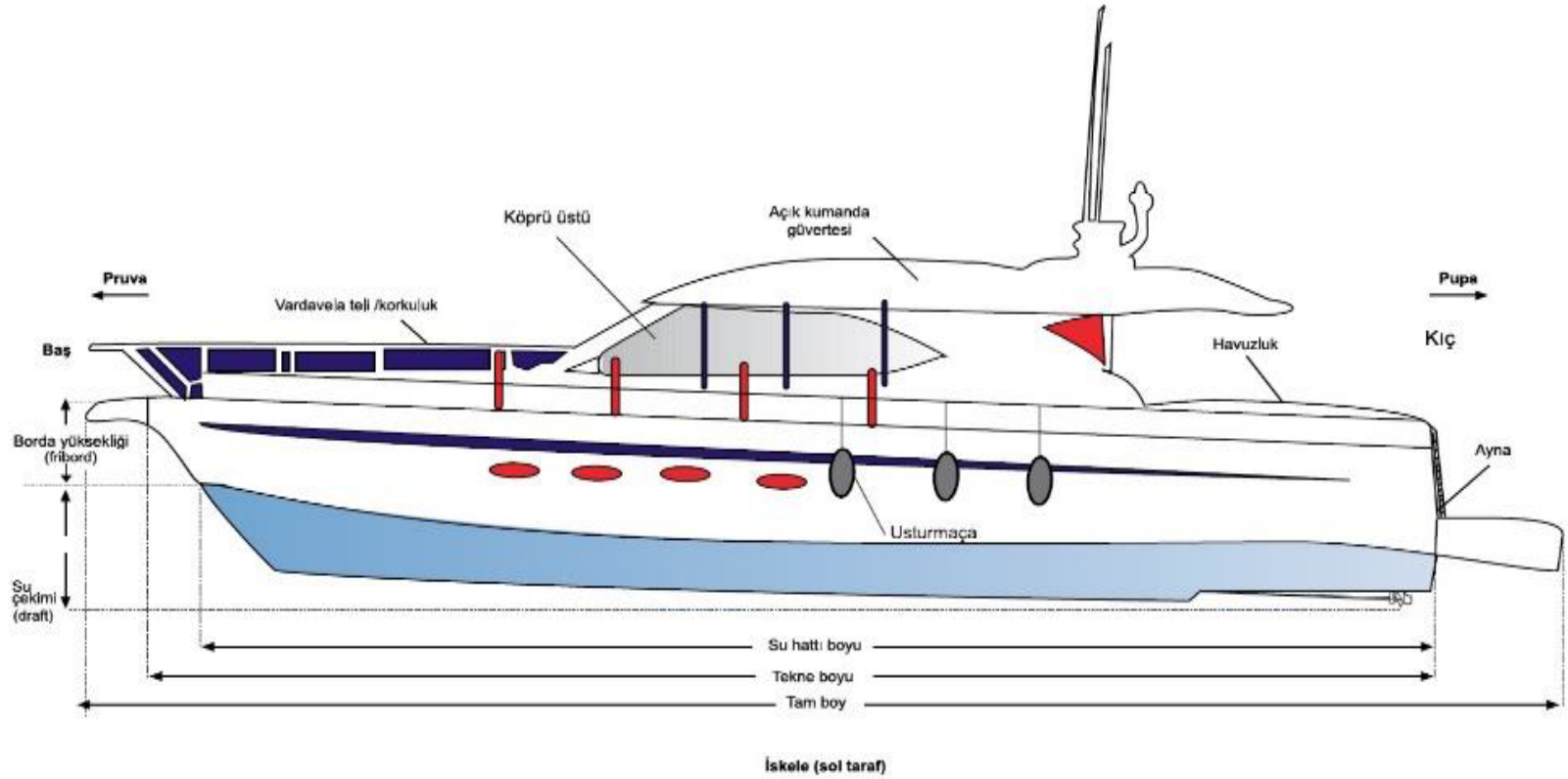
1. Özel tekneler, en az “*Amatör Denizci Belgesi*” sahibi bir kişinin sevk ve idaresinde seyreder.

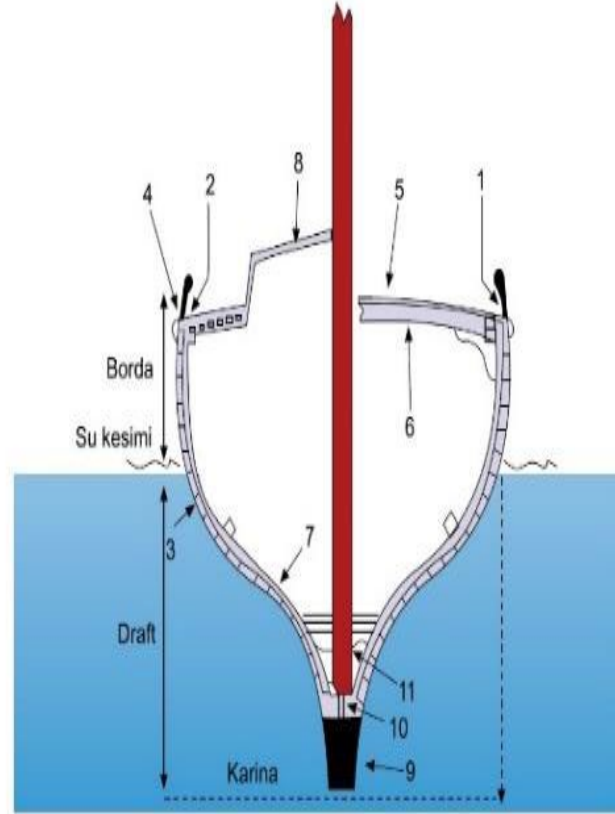
✓ Özel teknelerde seyirde en çok 12 kişi bulunur.

✓ ÖZEL TEKNELERİN DONATIMI VE KULLANACAK KİŞİLERİN YETERLİKLERİ
HAKKINDA YÖNETMELİK

2. Tekne kısımları ve donanımları

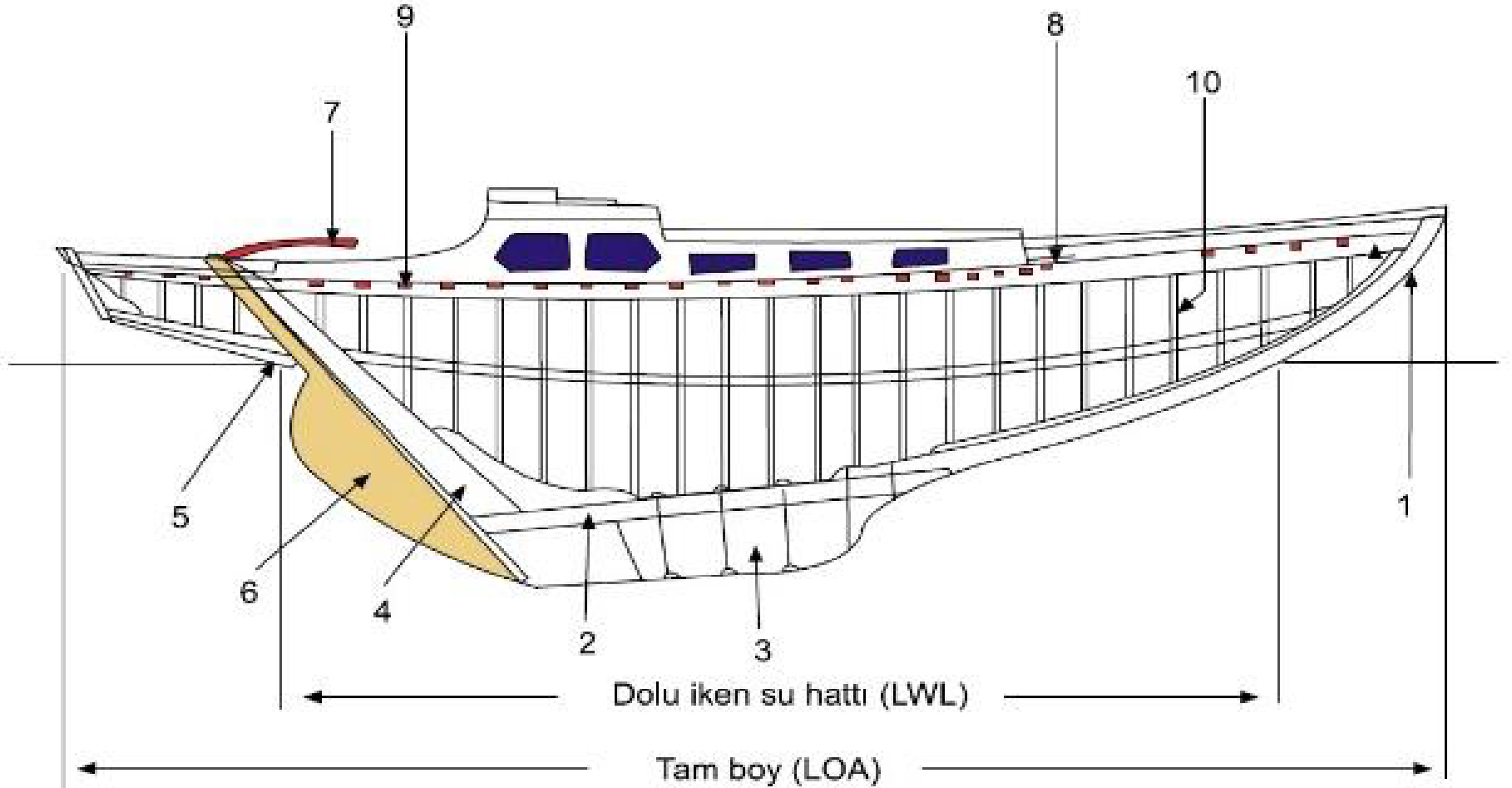

Teknenin Enine Kesiti

- 1- Parampet
- 2- Frengi deliği
- 3- Kaplama tahtaları
- 4- Küpeşte
- 5- Güverte kaplaması
- 6- Kemere
- 7- Triz
- 8- Kamara üstü / kasara tavanı
- 9- Safra omurga
- 10- Ağaç omurga
- 11- Sintine

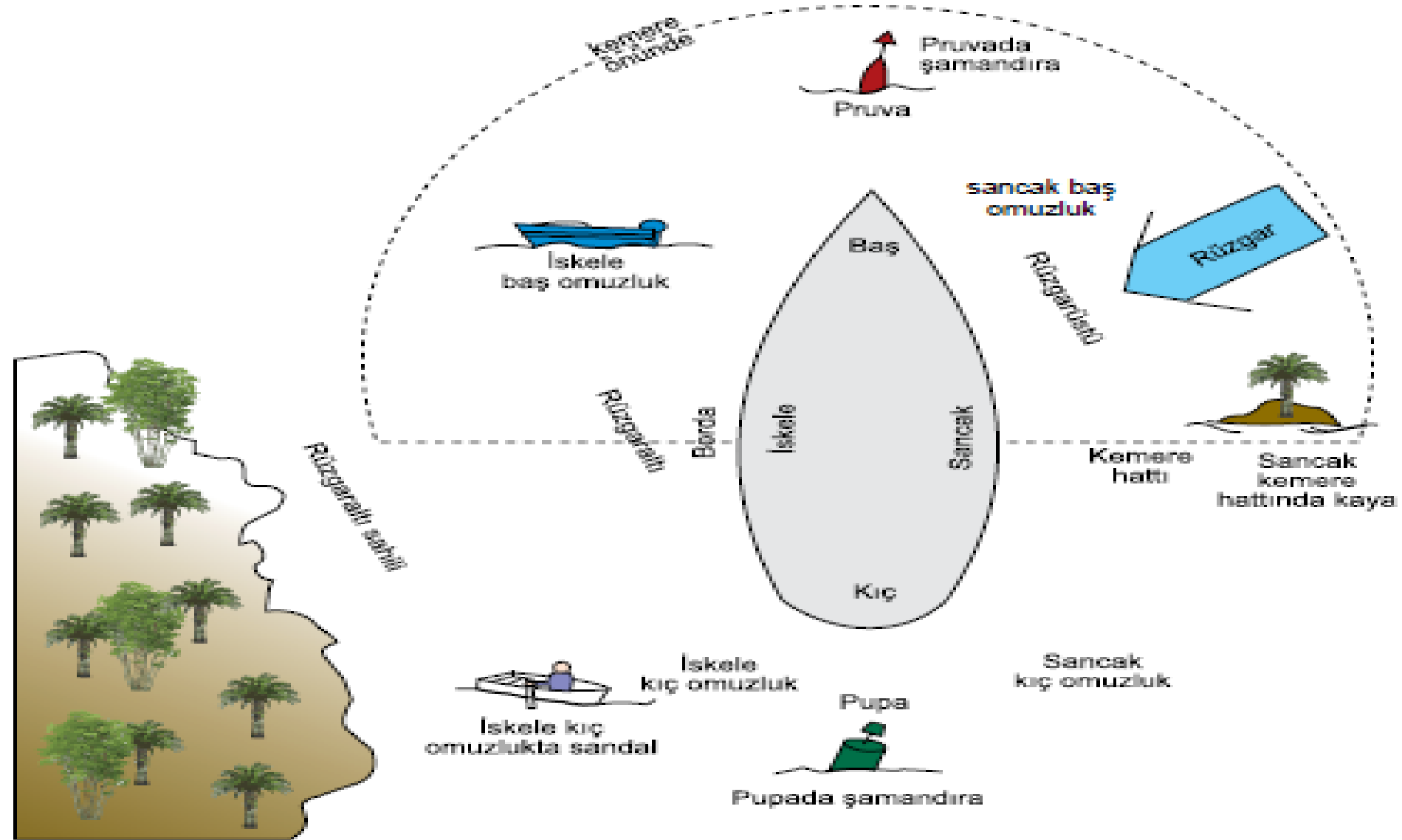
Teknenin Boyuna Kesiti

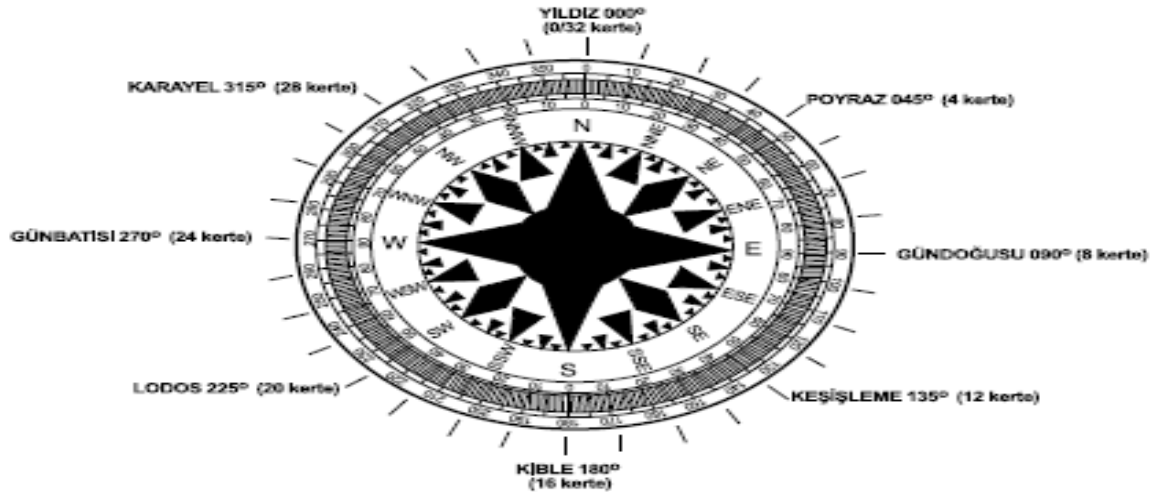
- 1- Baş bodoslama
- 2- Ağaç omurga
- 3- Safra omurga
- 4- K bodoslama
- 5- Dmen kovanı

- 6- Dmen palası (yelpaze)
- 7- Yeke
- 8- Güverte
- 9- Kemere
- 10- Posta (kaburga, eęri)

3. Teknede yönler

- 4. Denizcilikte yönler, Kuzey (000°)'den başlanarak, tam daire şeklinde saat yönünde artarak belirlenir.
- 5. Kuzey yönü özel olarak “Yıldız”, Güney yönü özel olarak “Kible” şeklinde adlandırılır.
- 6. Rüzgârlar geldikleri yöne göre, akıntılar ise gittikleri yöne göre ifade edilir. Örneğin 315° yönünden esen rüzgâr “Karayel” olarak adlandırılır.

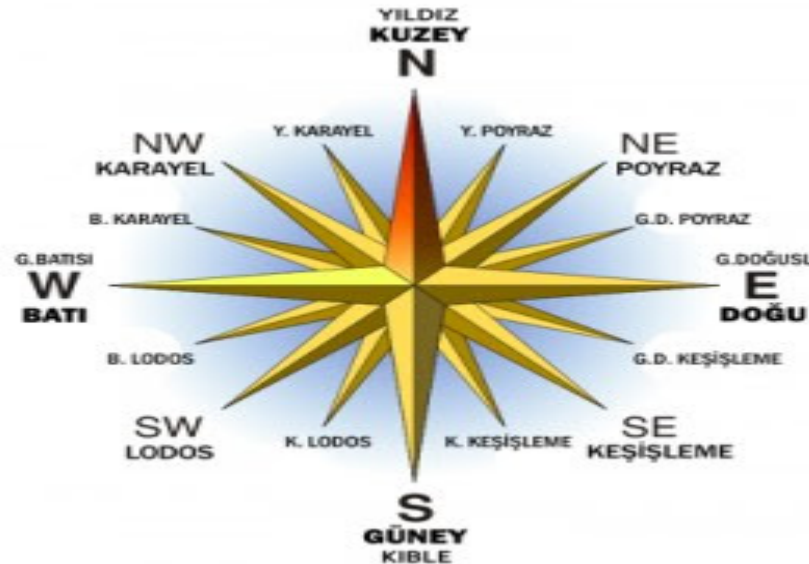
7. Dünyada sadece İstanbul Boğazı'nda görülen ve güneyli rüzgârların (Güneyden kuzeye doğru esen) güneyli yüzey akıntısını (kuzeyden güneye doğru akan) kuzeye doğru değiştirmesiyle oluşan akıntı “Orkoz” akıntısı olarak adlandırılır.

PUSULA İLE YÖN BULMA

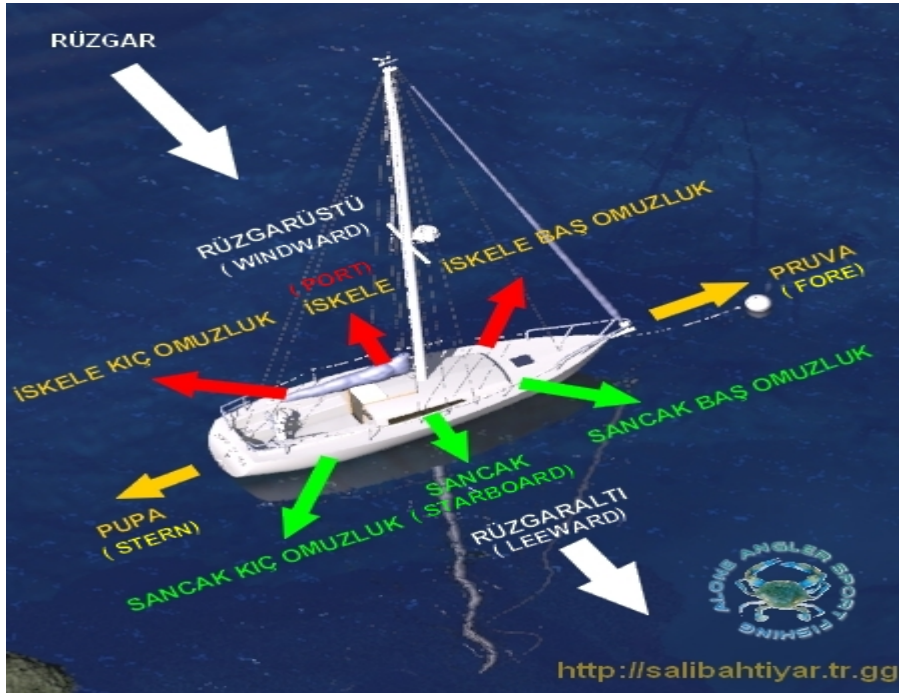
Yönler en kolay pusula ile bulunur. Pusulanın renkli ucu her zaman kuzey yönünü gösterir. Pusula ile doğru bir ölçüm yapmak için pusula düz bir zemine konulmalı ve çevresinde mıknatıs bulunmamalıdır.

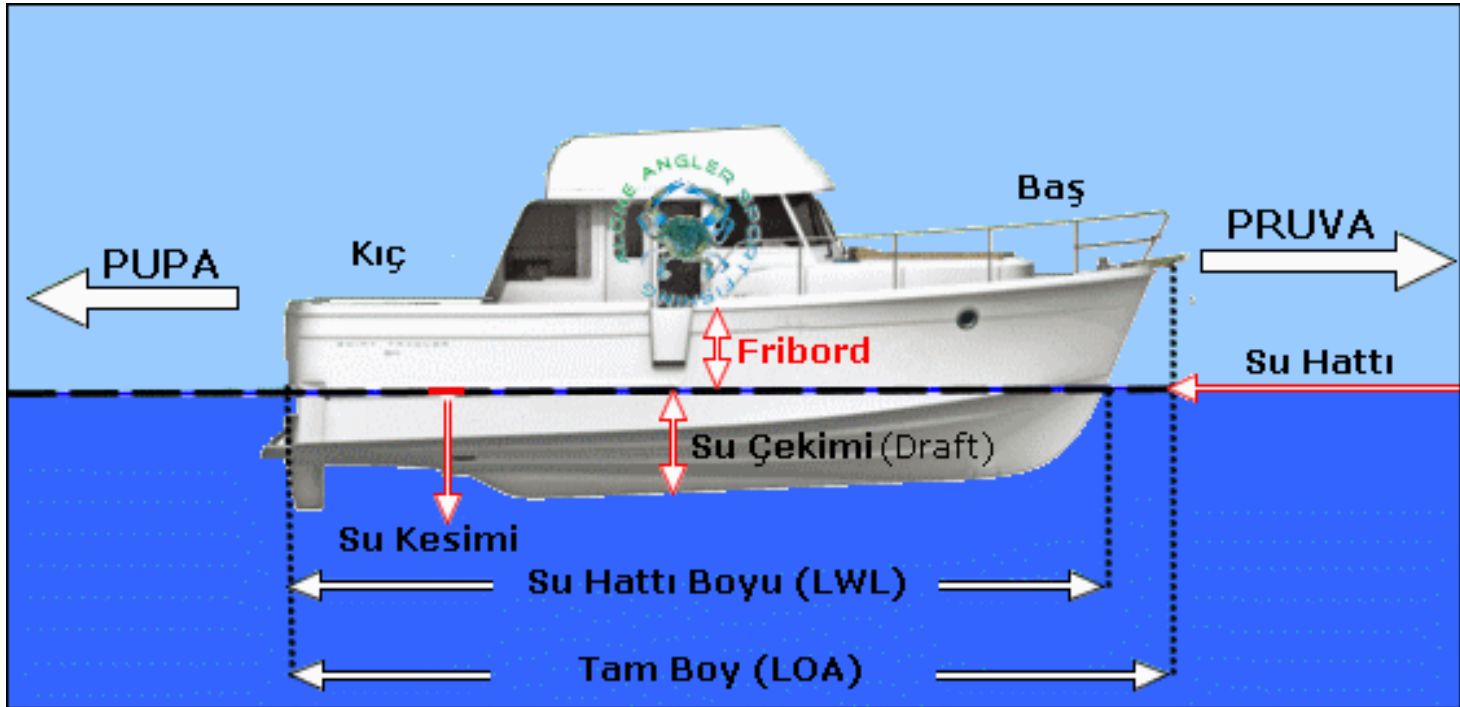
Pusuladaki;
N harfi Kuzey;
S harfi Güney;
W harfi Batı ve E harfi Doğu yönünü ifade eder.

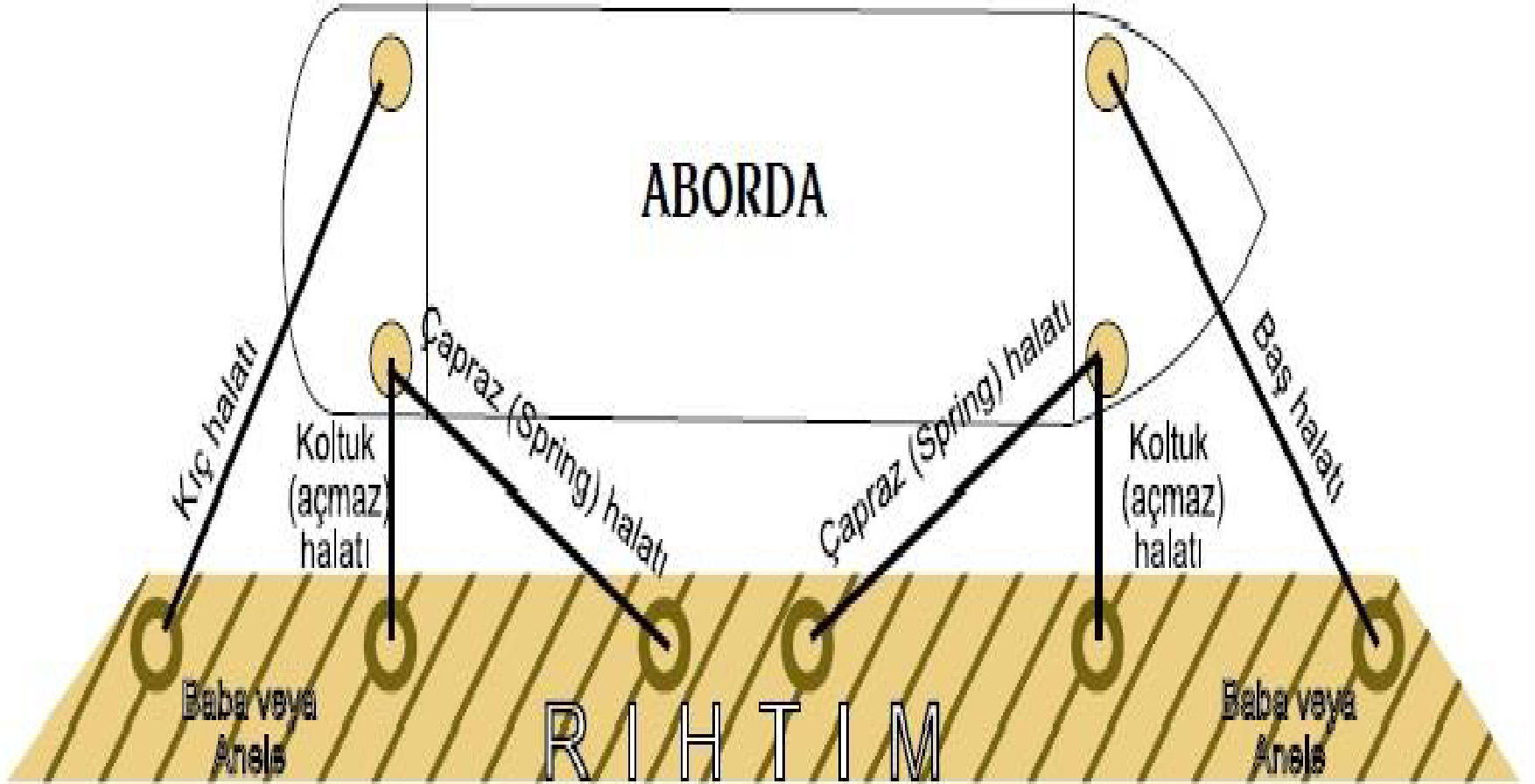
- 8. Teknenin kumanda edildiği kısmı “Köprüüstü”, köprüüstünden ileri doğru bakıldığında teknenin sol tarafında kalan bölümü “İskele”, sağ tarafı ise “Sancak” olarak adlandırılır.
- 9. Teknenin rüzgârın estiği tarafta olan bölümü “Rüzgâr Üstü” diğer tarafı ise “Rüzgâr Altı” olarak adlandırılır.

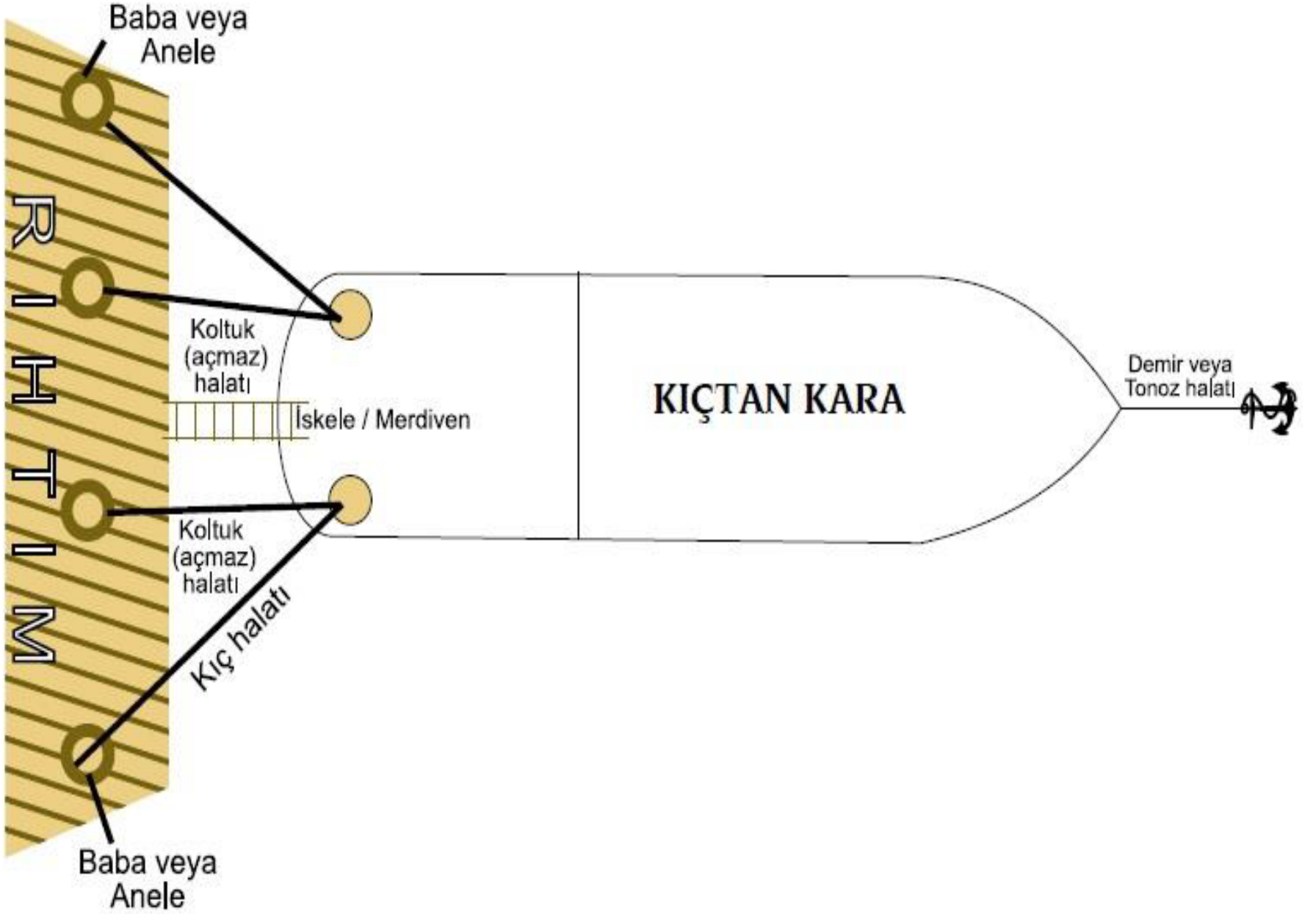

10. Teknenin su seviyesinin altında kalan kısmının yüksekliği “Su çekimi (draft)”, su seviyesinden ana güverteye kadar olan yüksekliği ise “Borda yüksekliği (fribord)” olarak adlandırılır.

11. Tekne, “Aborda” veya “Kıçtan kara” pozisyonunda rıhtıma yanaştırılır. Her bir halatın farklı işlevi bulunur.

- **12. Bir teknenin manevra yapabilmesi için üzerinde hız olmalıdır.**

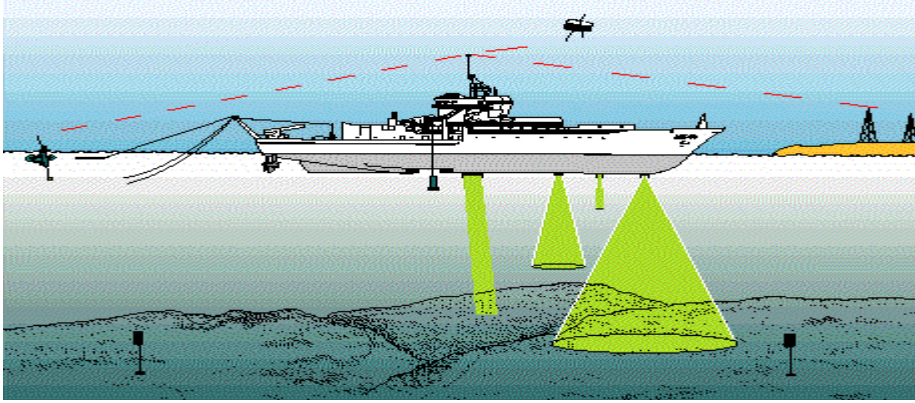

- **13. Yoğun deniz trafiğinde, liman içerisinde, sık sularda, yağmur ve sis gibi kısıtlı görüş koşullarında özel dikkatle ve düşük hızla seyredilmelidir.**
- **14. Akıntı ve rüzgâr daima pruvaya alınarak demire inilmeli, teknenin üzerinde dümen dinleyecek kadar az bir yol varken demir atılmalıdır.**
- **15. Teknenin manevra kabiliyetine, dönüş ve durma mesafelerine hakim olunmalıdır.**
- **16. Sahil ışıkları ile fener ve diğer seyir yardımcılarının ışıklarının karıştırılabileceği unutulmamalıdır.**
- **17. Yapılacak manevralar mümkün olduğunca erken ve belirgin olmalı, diğer tekne neta oluncaya kadar izlenmelidir**
- **18. Demir yeri; şiddetli rüzgâr, dalga ve akıntılardan korunaklı olarak ve uygun derinlikte seçilmelidir.**

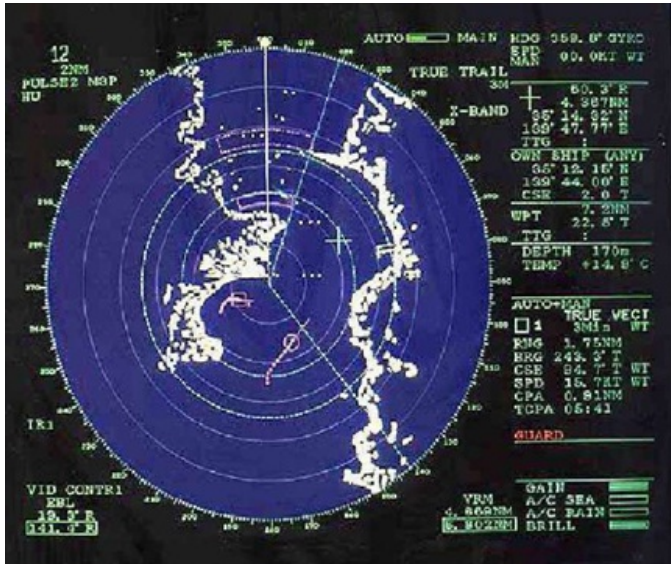
19. Her teknede hem görme hem de işitme yoluyla iyi bir gözcülük yapılmalıdır.

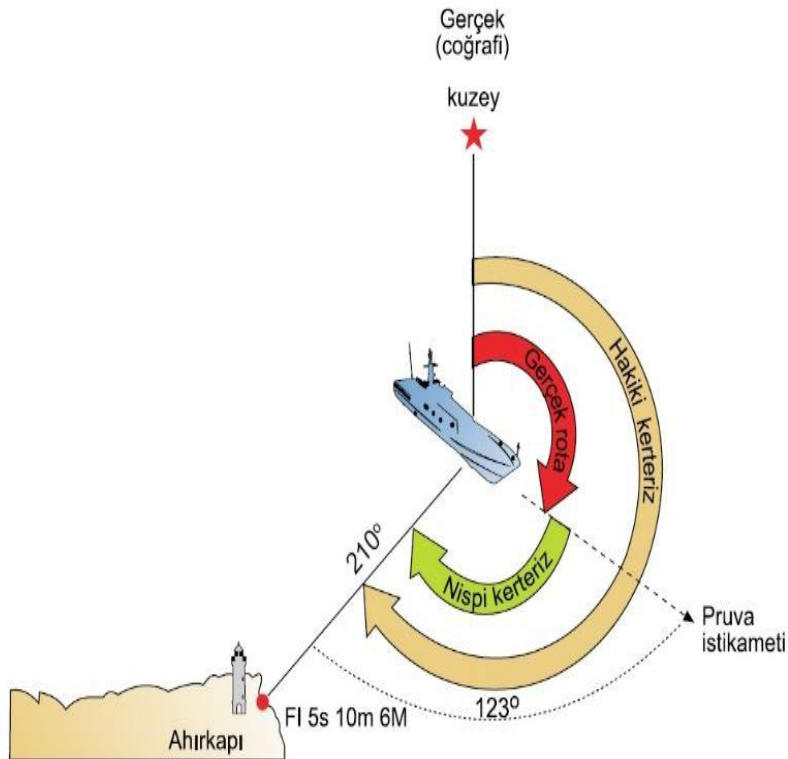
20. “Pusula” yön bulmaya yarayan seyir cihazı, “İskandil” teknenin altındaki su derinliğini gösteren cihazdır.

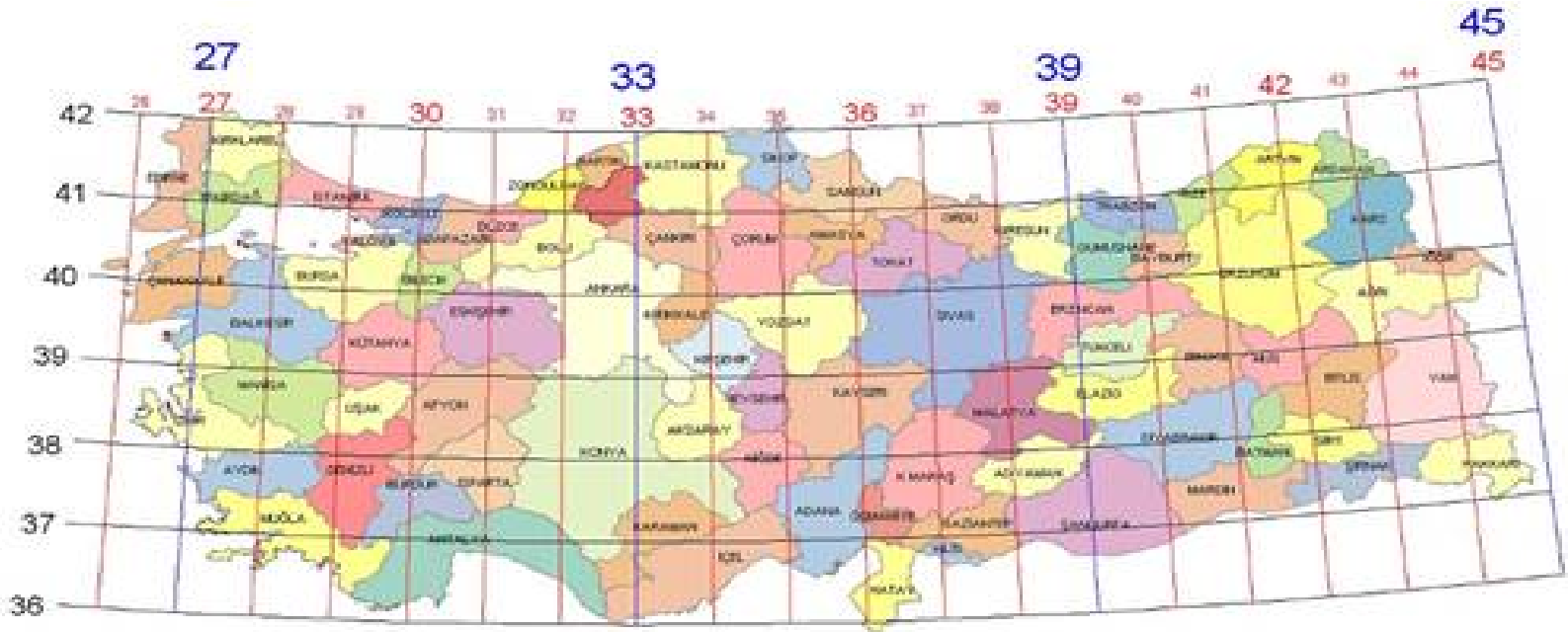
- 21. Seyrin en büyük yardımcısı seyir haritalarıdır. Harita okuyarak, konumunuzu ve rotanızı paralel/cetvel yardımıyla haritaya çizerek, pergelle mesafe ölçerek ve manyetik pusulayla aldığınız kerterizleri haritaya aktararak geleneksel seyir yapılabilir.
- 22. Rota, bölgenin en ayrıntılı ve en güncel, en son versiyon, düzeltilmiş haritası üzerine çizilir.
- 23. Elektronik harita kullanılacaksa, güncellemelerin uygun şekilde yapıldığından emin olunmalıdır.
- 24. Geleneksel seyir ve elektronik seyir birbirini yedekleyerek kullanılmalıdır.

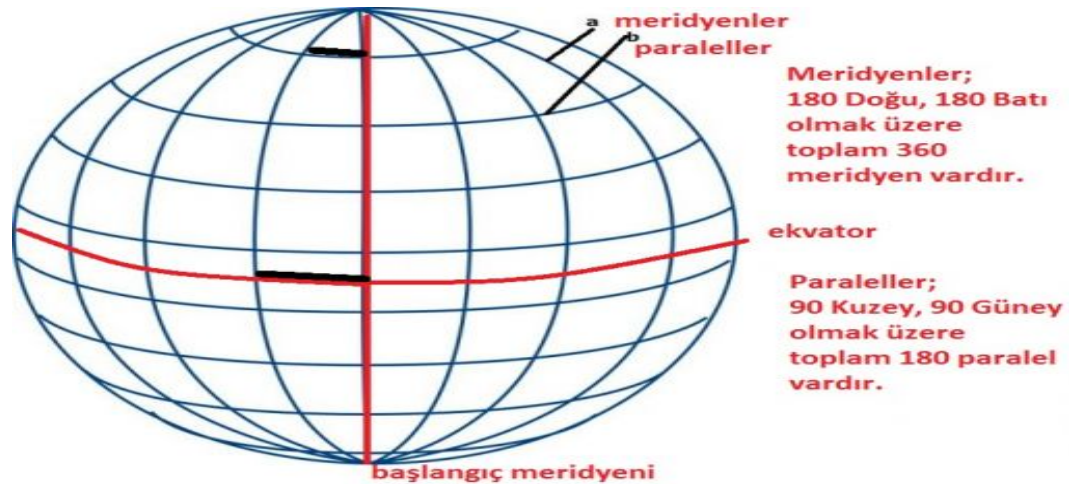
25. Kerteriz, bir cismin gerçek kuzeye (hakiki kerteriz) veya diğer cisme (nisbi kerteriz) göre yön derecesidir

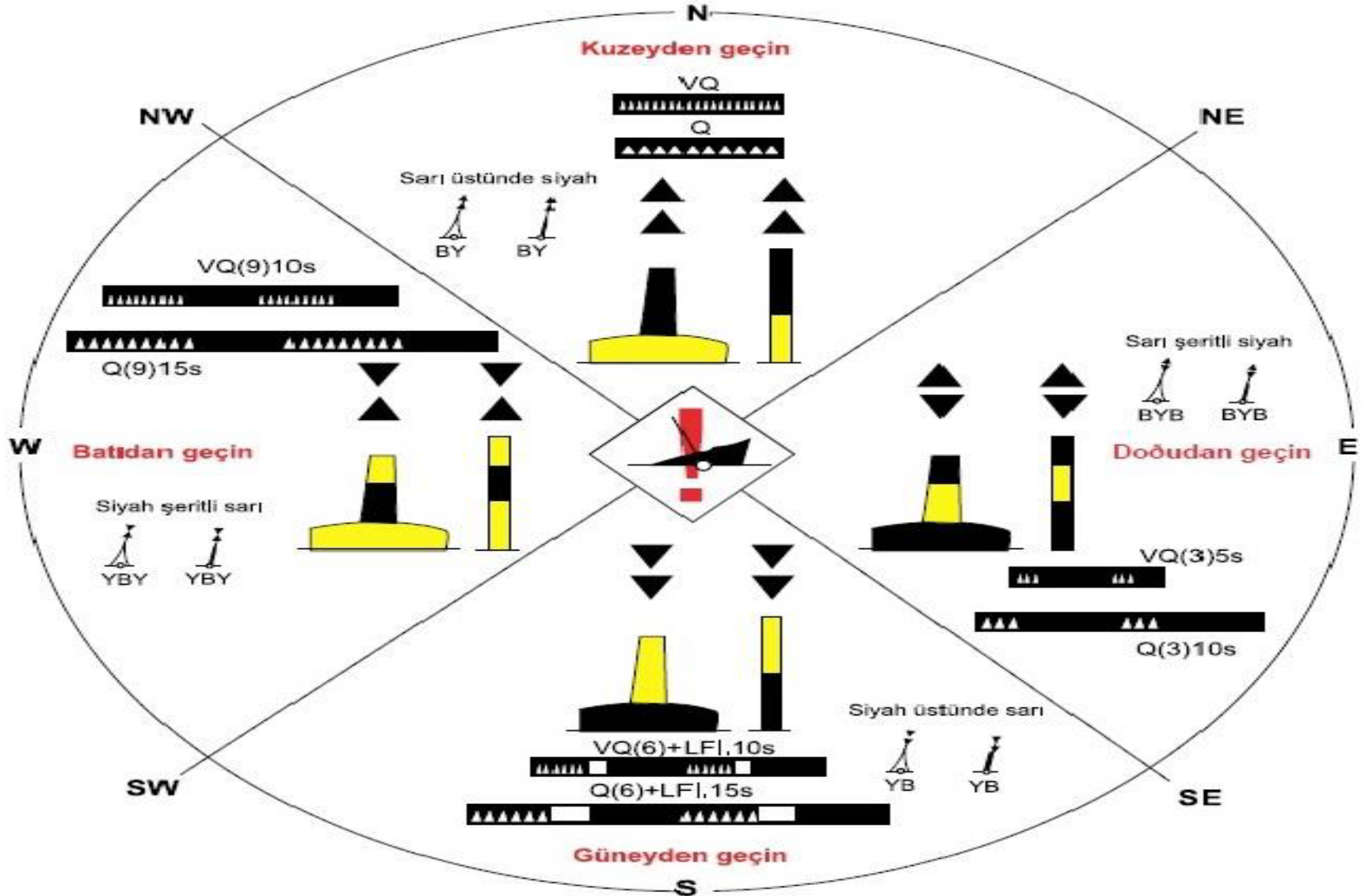
- 26. Denizde mevki, enlem ve boylam dereceleriyle ifade edilmektedir.
- 27. Teknenin bulunduğu nokta, önce enlem, sonra boylam olarak derece, dakika ve saniye olarak söylenir. Örneğin : $41^{\circ}24'12.2''K$
 $32^{\circ}10'26.5''D$
- 28. Harita üzerindeki mesafeler, haritanın enlem kenarından deniz mili cinsinden ölçülür.

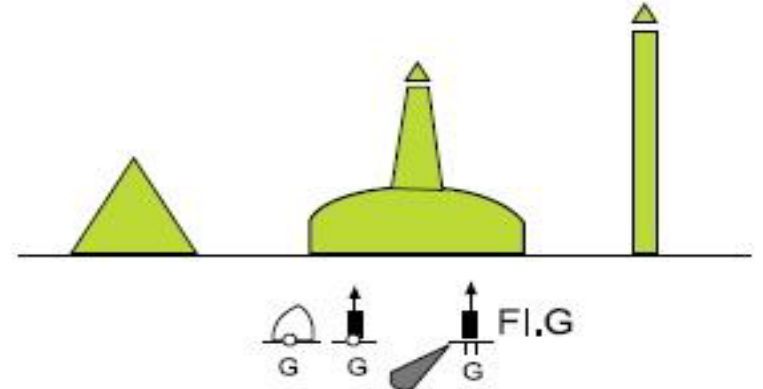
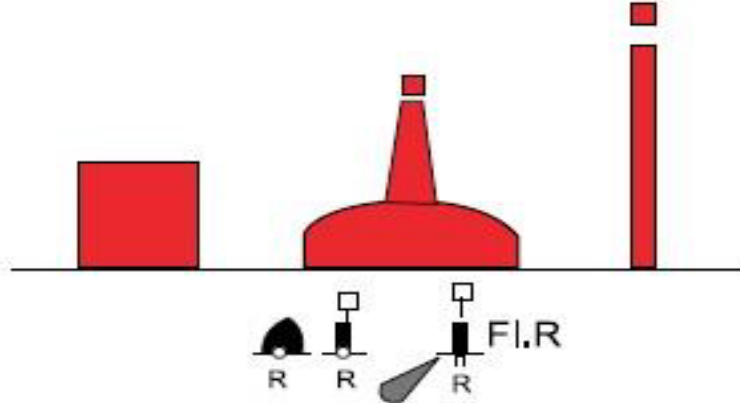
- 29. Denizde kullanılan mesafe birimi “Deniz Mili” olarak adlandırılmakta olup, 1 Deniz Mili 1852.3 metredir (2000 yarda).
- 30. Deniz haritalarında 1 Derece 60 Deniz Miline, 1 Dakika ise 1 Deniz Miline eşittir.
- 31. Haritada yön pusula gülünden bulunup derecelendirilir.
- 32. Bir denizci, standart harita sembollerini ve kısaltmalarını bilmelidir.
- 33. Fenerler, gündüz kule yapıları, gece ise karakteristik ışıkları ile görüş menzilinde bulunan ve teknelerin seyrine yardımcı olan sabit yapılardır.

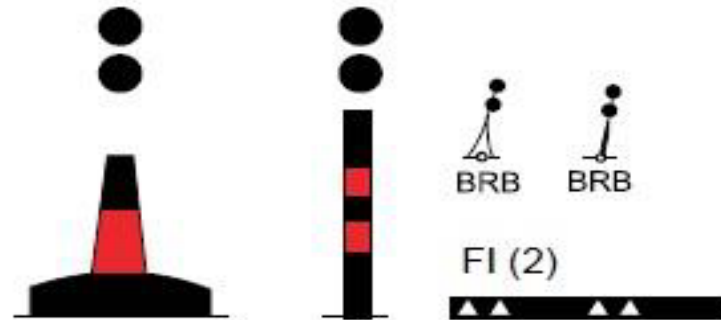
34. Şamandıralar, denizde yol göstermeye, bir tehlike veya geçiş yolunu belirtmeye yarayan değişik tip, renk ve şekillerde bulunan seyir yardımcılarıdır.

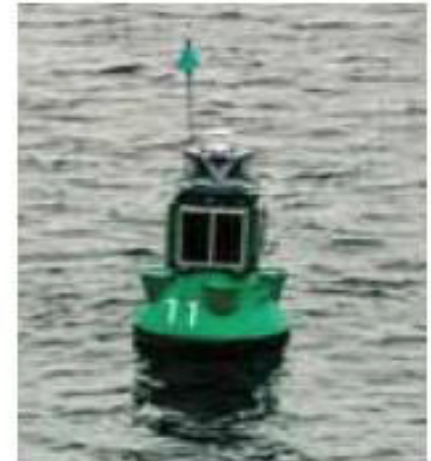
Yan (Lateral) Şamandıralar: Bir kanal veya liman girişinin sancak ve iskele tarafını işaretler. Girişte teknenin sancak tarafında yeşil, iskele tarafında kırmızı şamandıra kalacak şekilde seyir yapılır.

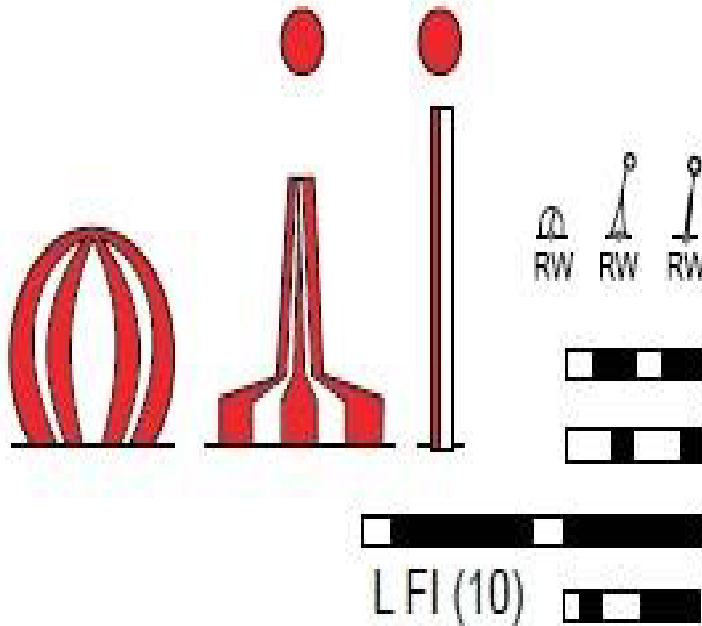
Tehlike (İzole) Şamandıraları: Suda bulunan herhangi bir tehlikenin üzerine yerleştirilir. Üzerinden geçilmesi tehlikelidir.

Tecrit edilmiş tehlike işaretleri,
BR→ Black (siyah), Red (kırmızı)

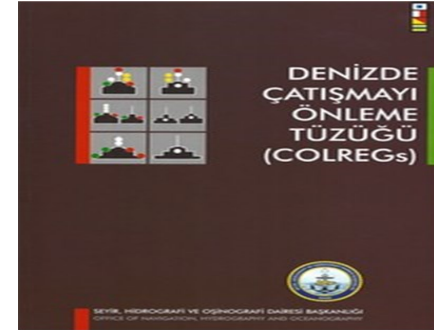
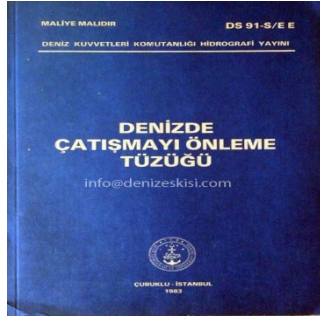
Emniyetli Su Şamandırması: Seyredilen bölgenin elverişli olduğunu gösterir. Genellikle bir kanalın orta hattını işaretlemek için kullanılır.

Emniyetli su işaretleri,
RW → Red (kırmızı), White (beyaz)

- 35. Uluslararası Denizde Çatışmayı Önleme Kuralları(COLREG), ülkemizde Uluslararası Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü (DÇÖT) olarak bilinmekte olup, teknelerin birbirlerine karşı davranışlarını bir düzene bağlayarak çatışma risklerinin ortadan kaldırılmasına yönelik bir kurallar bütünüdür.

- 36. Bir tekne mümkün olduğu kadar, trafik şeritlerinde karşıdan karşıya geçmekten kaçınacaktır. Fakat böyle bir geçiş zorunluluğunda olduğu zaman, geçişi uygulayabileceği kadar genel trafik akımı yönüne dik açığa en yakın bir açı ile yapacaktır.
- 37. Boyu 20 metreden az olan bir tekne veya yelkenli bir tekne bir trafik şeridini takibeden herhangi bir kuvvetle yürütülen teknenin emniyetle geçişini engellemeyecektir.

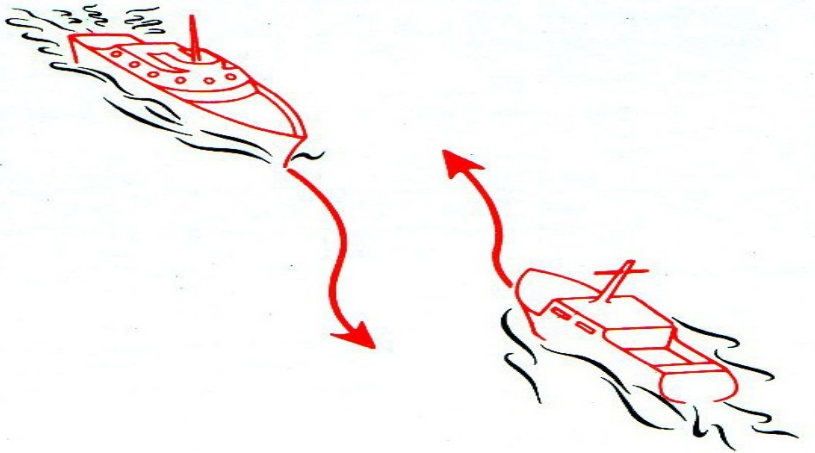
38. Üzerinde yol bulunan kuvvetle yürütülen bir tekne; kumanda altında bulunmayan, manevra yapma gücü kısıtlı olan, balıkçılıkla uğraşan veya yelkenli bir teknenin yolundan çıkacaktır.

39. Kuvvetle yürütülen iki teknenin, çatışma tehlikesi söz konusu edilecek surette, birbirlerine karşı veya karşıya yakın birer rota ile yaklaşmaları halinde, bu teknelerden her biri diğerinin iskelesinden geçmek üzere, rotasını sancağa değiştirecektir.

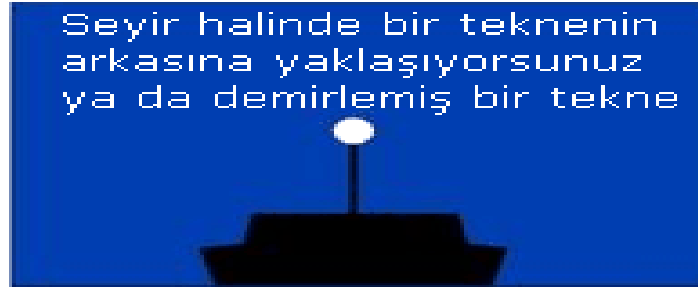
- 40. Rüzgârı farklı bordalardan kullanan teknelerden rüzgârı iskeleden kullanan tekne diğerinin yolundan çıkacaktır. Her iki tekne de rüzgârı aynı taraftan kullanıyorsa rüzgâr üstünde olan tekne rüzgâr altında olan teknenin yolundan çıkacaktır.
- 41. Kuvvetle yürütülen iki teknenin çatışma tehlikesi doğuracak şekilde birbirini aykırı olarak geçmeleri halinde, diğer tekneyi sancak tarafından gören tekne onun yolundan çıkacak koşullar elverdiği takdirde diğerinin pruvasından geçmekten kaçınacaktır.

Kural 14 - Pruva Pruvaya Geliş Durumu

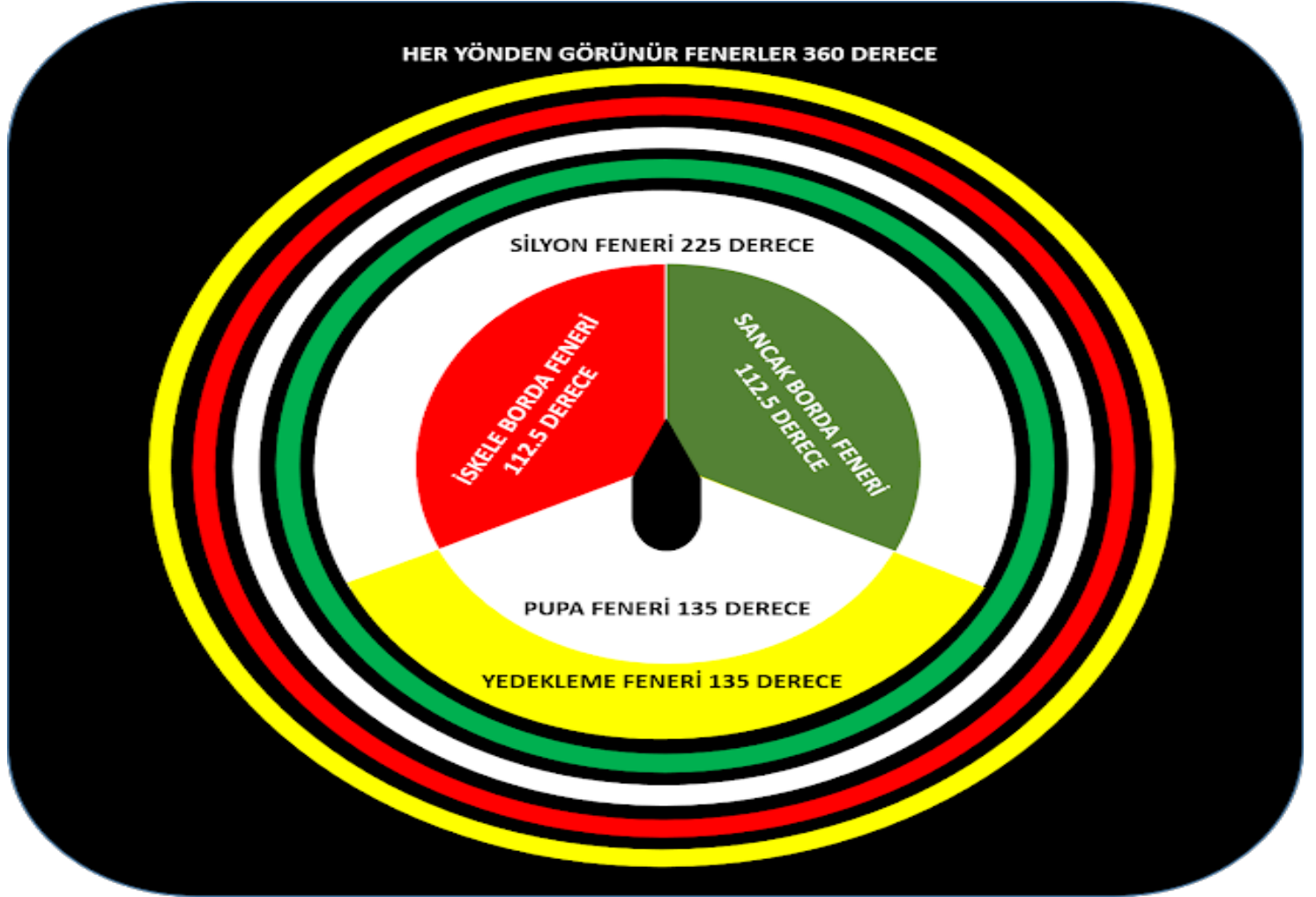

SEYİR FENERLERİ:

42. Tekne fenerleri, teknelerin meşgul oldukları iş ve yönlerinin belirlenmesine yardımcı olup, fenerler tekneye DÇÖT’de belirtildiği şekilde yerleştirilmelidir.
43. Baş-kıç ekseni üzerinde toplam 225° açısı bulunan, pruvadan itibaren kemerinin $22,5^\circ$ gerisine kadar ışık gösteren beyaz feneri “Silyon feneri” olarak adlandırılır.
44. Sancak tarafta yeşil, iskele tarafta kırmızı, her biri pruvadan kendi tarafındaki kemereye kadar toplam $112,5^\circ$ ışık gösteren fenerler “Borda fenerleri” olarak adlandırılır.
45. Teknenin kıç tarafına yerleştirilen, 135° beyaz ışık gösteren fener “Pupa feneri” olarak adlandırılır.

46. Bütün tekneler, boylarına ve tiplerine göre seyir fenerleri ile ilgili belirlenmiş olan düzenlemelere uymak zorundadır.

Fenerlerin görünme mesafeleri;

Fenerlerin görünüş açıları kadar görülme mesafeleri de önemlidir. Normal görüş şartlarına göre belirlenen görülme mesafeleri kısıtlı görüş şartlarında değişiklik gösterebilir.

FENERLER	50 METREDEN BÜYÜK TEKNE	12 - 50 METRE ARASI TEKNE	12 METREDEN KÜÇÜK TEKNE
SİLYON FENERİ	6 MİLDEN GÖRÜNÜR	3-5 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR
BORDA FENERLERİ	3 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR	1 MİLDEN GÖRÜNÜR
PUPA FENERİ	3 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR
YEDEK FENEERİ	3 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR
HER YÖNDEN GÖRÜNÜR FENERLER	3 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR	2 MİLDEN GÖRÜNÜR

Motorla yürütülen tekneler;

50 Metreden uzun motorla (kuvvetle) yürütülen tekneler, pupa ve borda fenerlerine ek olarak baş ve kıç silyon fenerlerini göstermekle yükümlüdür.

MAKİNE / MOTORLA (KUVVETLE) YÜRÜTÜLEN 50 METREDEN UZUN TEKNELER

PUPA'DAN

İSKELE BORDADAN

PRUVADAN

SESLİ UYARI İŞARETLERİ

- Sesli uyarı işaretleri teknelerin seyir niyetlerini belirtmek ve kısıtlı görüş şartlarında haberleşmeyi sağlamak amacıyla kullanılır.

TEKNELER ARASI BİLGİ İKAZI İÇİN

BİR KISA DÜDÜK
Rotamı sancak yönünde değiştiriyorum

İKİ KISA DÜDÜK
Rotamı iskele yönünde değiştiriyorum

ÜÇ KISA DÜDÜK
Tornistan yapıyorum

BEŞ KISA DÜDÜK
Niyetiniz anlaşılmadı

- 47. Acil durumlarda yer bildiren telsiz vericileri (EPIRB) Küresel Deniz Tehlike ve Güvenlik Sisteminin (GMDSS) önemli bileşenleri olup, kıyı veya diğer gemilere uydular üzerinden tek yönlü tehlike sinyalleri gönderir.

- 48. Acil durumlarda kullanılabilecek olan Arama ve Kurtarma Vericisi (SART) bir başka deniz veya kara aracının radar ekranına teknenin konumuna ilişkin sinyal gönderir

ULUSLARARASI TEHLİKE İŞARETLERİ			
Telsizden MAYDAY çağrısı 	Kolları aşağı yukarı sallamak 	İşaret fişeği veya el maytabı (gece) 	Duman (gündüz)
SOS kodu 	1 dk arayla silah ateşlemek 	Sis düdüğü devamlı çalmak 	Ateş veya duman göstermek
Kısa aralıklarla kırmızı yıldız fırlatmak 	N (hayır) ve C (evet) işaretlerini göstermek 	Siyah kare ve küre göstermek 	EPIRB Emergency Positioning Radio Beacon
SART (Radar Transponder) 	Telegraf ile alarm 	Radio telefon ile alarm 	Boya ile işaret

49. Tekne kullanan bir kişi sağlık ve güvenlik için, temel ilk yardım bilgilerini bilmelidir.

50. Tekne ile açılmadan önce, güvertede yeterli emniyet teçhizatı olduğundan emin olunmalıdır.

DENİZDE HABERLEŞME

- 51. Yerel birimler VHF telsiz kanallarından (ülkemizde Kanal 08) hava tahminleri ve fırtına uyarılarını yayınlar.
- 52. Türk Radyo Kanal 16'dan belirli aralıklarla hava durumu ve seyir emniyetine yönelik uyarılar yayınlamakta olup, acil durumlarda VHF Kanal 16'dan çağrı yapılarak yardım talep edilebilir.
- 53. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi (AAKKM), tüm arama ve kurtarma faaliyetlerini 7 gün 24 saat kesintisiz olarak en üst düzeyde koordine eder.

Normal çağrı Örneği;

- **HARE** BALIKÇIL – BALIKÇIL – BALIKÇIL BURASI HARE TAMAM
- **BALIKÇIL** HARE – HARE – HARE BURASI BALIKÇIL TAMAM
- **HARE** KANAL 72 TAMAM
- **BALIKÇIL** KANAL 72 ANLAŞILDI TAMAM

WHF HABERLEŞME PROSEDÜRÜ

1. Kanal 16 dinlenilmesi mecburi olan kanaldır.
2. Çağrı dışında haberleşmek için kanal 16 meşgul edilemez.
3. Kanal 16 da çağrı yapılmadan önce kanal dinlenip müsait olup olmadığı kontrol edilir.
4. Karşı taraf talep etmedikçe kelimeler ve cümleler tekrar edilmez.
5. Yanlış kimlikle çağrı yapılamaz.
6. Sahil istasyonlarının talimatlarına uyulur.
7. Tekneden tekneye haberleşmede çağrıyı yapan tekne bir kanal belirtmeli çağrıyı alan tekne de bu kanalı onaylamalıdır.

- **54. Motorun uzun süre kullanılabilmesi için düzenli bakım tutum programı uygulanmalı, her sefer öncesi yağ, yakıt ve diğer sıvı seviyeleri gözden geçirilmelidir.**
- **55. Akü kutup başı bağlantıları sıkı tutulmalı, motor üzerinde yıpranma belirtileri gösteren parçaların kontrolü yapılmalıdır.**
- **56. Teknelerde kullanılan sistemler için elektrik, büyük teknelerde jeneratör küçük teknelerde ise aküler vasıtasıyla sağlanmaktadır.**
- **57. Gemilerden Kaynaklanan Deniz Kirliliğinin Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşme “MARPOL” olarak adlandırılmakta olup, tüm deniz araçları MARPOL hükümlerine uymakla yükümlüdür.**

- **58. Yağlı atıklar, dökme ve paketli kimyasallar, plastik, pişirme yağı, kül, hayvan ölüsü, balık tutma ağı, kargo atıklarının denize boşaltılması kesinlikle yasak olup, atıklar limanlardaki atık alım tesislerine verilmelidir.**

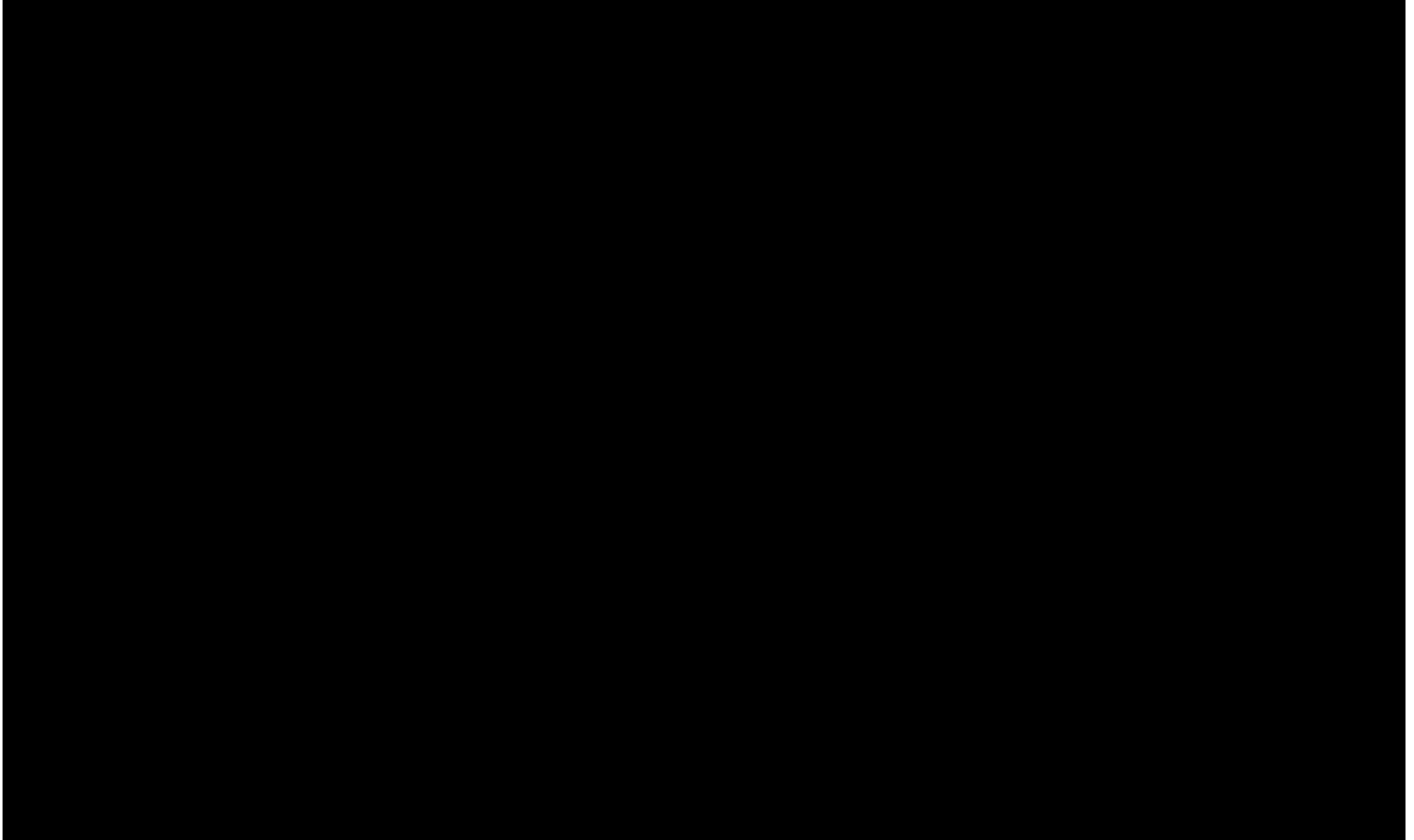
- 59. Teknede denize adam düştü alarmı verilir verilmez can simidi denize atılmalıdır.

60. Bofor ölçeği denizde denizcilerin rüzgâr şiddetini tahmin edebilmelerine yardım amacıyla hazırlanmış olup, 5 bofor üzerindeki her rüzgâr tehlikeli olabilir.

Bofor Kuvveti	Genel Tanım	Deniz Ölçütü	Knot	Hız Sembolleri (knot)
0	Sakin	Deniz ayna gibidir	0-1	
1	Esinti	Köpüklü tepeleri olmayan, pullanma görüntüsünde hafif dalgalanma	1-3	1-2
2	Hafif esinti	Küçük dalgacıklar, hala kısa ama daha belirgin dalga tepeleri camsı görüntüdedir ve kırılmazlar	4-6	5
3	Tatlı meltem	Geniş dalgacıklar, dalga tepeleri kırılmaya başlar. Camsı görüntüde köpükler. Belki dağınık küçük beyaz köpüklü anaförler	7-10	10
4	Mutedil rüzgar	Küçük dalgalar uzamaya başlar. Beyaz köpüklü anaförler sıkça görülür.	11-16	15
5	Sert rüzgar	Daha belirgin uzun şekiller alan mutedil dalgalar. Birçok beyaz köpüklü anaför oluşur. Bazı serpintilerin olma şansı var.	17-21	20
6	Kuvvetli rüzgar	Büyük dalgalar oluşmaya başlar. Beyaz köpüklü dalga dorukları şimdi her yerde daha yaygındır. Muhtemelen biraz serpinti olur.	22-27	25
7	Fırtınamsı rüzgar	Deniz kabarıp, kırılan dalgalardan çıkan beyaz köpükler rüzgar yönünde şeritler halinde sürüklenir.	28-33	30
8	Fırtına	Daha uzun orta yükseklikte dalgalar. Dalga doruklarının uçları rüzgarla damlacıklar halinde saçılır. Köpükler rüzgarla çok belirgin şeritler halinde sürüklenir.	33-40	35
9	Kuvvetli fırtına	Yüksek dalgalar. Rüzgar yönünde sürüklenen yoğun köpük şeritleri. Dalga dorukları düşmeye, takla atmaya ve dalga üzerinde yuvarlanmaya başlar. Saçılan damlacıkların yoğunluğu görüşü etkileyebilir.	41-47	40
10	Şiddetli fırtına	Uzun zaman asılı kalan doruklarıyla çok yüksek dalgalar. Yoğun, sürüklenen büyük köpük şeritleri. Yüzey beyaz bir görünüm alır, denizin takla atması yoğun ve ürkütücü olur. Görüş çok etkilenir.	48-55	45

- *Denizci Ülke,*
- *Denizci Millet...*

Arif ÇOLAK

Finike Liman Başkanı

